

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7941/2023
16.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Братислав Стојановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Владица Петровић, адвокат из ..., ради испуњења уговорне обавезе, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 783/2022 од 01.11.2022. године, у седници одржаној 16.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у у Нишу Гж 783/2022 од 01.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 783/2022 од 01.11.2022. године, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П 11616/20 од 22.09.2021. године, тако што је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу, у складу са вансудским поравнањем закљученим у Лесковцу 15.06.2017. године, исплати 5.200 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, са законском затезном каматом која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе ЕЦБ на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена од 15.09.2017. године, као дана падања у доцњу до исплате и да му на име накнаде трошкове парничног поступка исплати 297.700,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Ревизија је дозвољена применом члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011... 10/2023, у даљем тексту: ЗПП), због чега није било места оцени дозвољености изузетне ревизије применом члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су 15.06.2017. године закључиле вансудско поравнање, у ком је костатовано да је тужилац овереном изјавом код јавног бележника од 14.06.2017. године овластио туженог да у његово име доведе из Швајцарске његово возило марке „Opel vivara“ 1.9 TDF 29/30, да обави све потребне царинске формалности, као и да га доведе до царинске испоставе у Лесковцу, да је тужени по издатом овлашћењу довезао наведено возило, али да га није оставио у царинарници, већ да је истим управљао под дејством алкохола и на путу Стројковце - Лесковац код села ... изгубио контролу над возилом и слетео са коловоза, а потом ударио у бетонски шахт за воду, при чему је на возилу настала тотална штета, тако да није било економске исплативости за поправку. Чланом 3. вансудског поравнања тужени је признао да је искључиво његовом кривицом дошло до незгоде у којој је оштећено возило тужиоца „Opel vivara“ и обавезао се да тужиоцу из Швајцарске доведе друго возило у потпуно исправном стању марке Opel vivara 1.9 TDF 29/30 уз контролу исправности возила од стране стручног лица, годиште 2004, 2003. или 2005, приближне километраже као возило тужиоца које је оштетио или да тужиоцу на име накнаде штете за уништено возило плати износ од 5.200 евра, а све у току од три месеца од потписивања поравнања. Тужени је у уговореном року из Швајцарске довезао возило које је било 2002. годиште, из којих разлога тужилац није желео да преузме ово возило.

На овако утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право из одреби чл. 1089. и 1090. Закона о облигационим односима и преиначењем првостепене пресуде усвојио постављени тужбени захтев.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Вансудско поравнање представља уговор између лица код којих постоји спор или неизвесност о неком правном односу, чијим закључењем ова лица уз помоћ узајамних попуштања прекидају спор, односно уклањају неизвесност и одређују своја узајамна права и обавезе. Попуштање се може састојати, између осталог, у делимичном или потпуном признању неког захтева друге стране и у узимању на себе неке обавезе.

За уговор о поравнању важе опште одредбе о двостраним уговорима. Уговор је закључен када су се уговорне стране сагласиле о битним састојцима уговора. Тужилац као поверилац у уговорном односу је овлашћен да од туженог као дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан да ту обавезу испуни савесно и у свему сагласно одредбама уговора.

Ако уговорне стране не извршавају своје обавезе из закљученог вансудског поравнања, страна чије је субјективно право повређено може тражити испуњење обавезе или његов раскид у редовном судском поступку.

У конкретном случају, странке су се вансудским поравнањем сагласиле да тужени, чијом кривицом је уништено возило тужиоца, довезе из Швајцарске друго возило исте марке са контролом исправности од стране стручног лица и то 2004, 2003. или 2005. годиште и приближне километраже као уништено возило тужиоца или да тужиоцу на име накнаде штете за уништено возило плати износ од 5.200 евра, а све у току од три месеца од потписивања поравнања.

Како је годиште возила које је тужени требало да довезе из Швајцарске вансудским поравнањем уговорено као битан елемент уговора, правилна је оцена другостепеног суда да тужени своју обавезу из вансудског поравнања према тужиоцу није могао испунити предајом возила које је 2002. годиште, што овлашћује тужиоца да од туженог потражује испуњење уговорене алтернативне обавезе односно исплату износа од 5.200 евра на име наканде штете коју је кривицом туженог претпео на свом возилу, са законском затезном каматом од истека уговореног рока за испуњење обавезе до исплате, сходно члану 277. ЗОО.

Супротно наводима ревизије, у конкретном случају нема места примени одредби Закона о облигационим односима којима је регулисано правило о материјалним недостацима на ствари из уговора о продаји, већ су за одлуку о тужбеном захтеву меродавне одредбе истог закона којима су прописана правила за испуњење обавеза са више предмета- алтернативне обавезе садржане у чл. 403.- 408. ЗОО.

Странке су ради регулисања међусобног односа у вези накнаде штете која је кривицом туженог настала на возилу тужиоца, вансудским поравнањем одредиле своја узајамна права и обавезе, на тај начин што је тужени имао право избора да тужиоцу у уговореном року довезе друго возило са тачно одређеним карактеристикама, које су уговорене као битан елемент уговора или да му исплати уговорени новчани износ. Тужени није испунио своју уговорну обавезу предаје другог возила на начин како је уговорена, што овлашћује тужиоца да захтева други предмет испуњења обавезе, односно исплату уговореног износа новца. Околности на које тужени указује у ревизији да је у кратком временском периоду био лимитиран понудом на иностраном тржишту половних возила су без утицаја, јер се у смислу одредбе члана 407. ЗОО ако је један предмет обавезе постао немогућ услед неког догађаја за који не одговара ни једна страна, обавеза ограничава на други предмет. Како је право избора алтернативне обавезе био на дужнику, и у случају да је предмет обавезе постао немогућ услед догађаја за који је одговоран дужник овде тужени, обавеза се према члану 408. став 1. ЗОО ограничава на преостали предмет.

Без утицаја су на правилност побијане пресуде и наводи туженог да тужилац није испунио своју обавезу из члана 4. вансудског поравнања да туженом реда хаварисано возило тужиоца, јер је према вансудском поравнању таква обавеза тужиоца условљена испуњењем обавезе туженог, коју тужени према тужиоцу није испунио.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**